Participativní bydlení je jednou z cest k dostupnému bydlení pro obce i obyvatele, shodují se výzkumníci a výzkumnice

4.12.2023 - Jiří Ryszawy | Arnika

Projekt Možnosti a limity sociálně a environmentálně udržitelného participativního bydlení v ČR je financován se státní podporou Technologické agentury ČR a Ministerstva životního prostředí ČR v rámci programu Prostředí pro život, a účastnili se ho výzkumníci a výzkumnice z Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně, Fakulty architektury ČVUT v Praze, Sociologického ústavu AV ČR, Arniky - Centra pro podporu občanů a Fakulty umění a architektury Technické univerzity v Liberci.

Jádro projektu tvořila spolupráce se šesti partnerskými městy a obcemi – Jihlavou, Libercem, Pardubicemi, Opavou, Psáry a Hrádkem nad Nisou. Výzkumný projekt vedle mapování dobré praxe, historického vývoje a institucionálních podmínek zahrnoval také participativní workshopy s obyvateli i obcemi a celostátní výzkumný dotazník. Partnerským obcím zároveň výzkum pomohl lépe uchopit přístup k jednotlivým lokalitám, které si vytipovaly pro pilotní projekty. Poznatky a výsledky výzkumu vědci shrnuli do Metodiky participativního bydlení pro obce a Manuálu participativního bydlení pro obyvatele, které budou k dispozici na webu projektu.

"Jsme si vědomi, že v rozvoji participativních forem bydlení jsme v ČR v mnoha ohledech na začátku. Naším posláním bylo poskytnout rámec pro společnou debatu, identifikovat a představit základní možnosti a limity, včetně metodických postupů, jak může participativní bydlení fungovat v českém kontextu. Praktické zkušenosti s přípravou projektů umožní zpřesňovat některé otázky a nalézat řešení na identifikované výzvy. Ostatně, participativní bydlení je v souladu s evropskou politikou Nového evropského Bauhausu a proto věříme, že i v Česku může mít důležitou roli. Do debaty se teď ale musí vložit také stát a finanční sektor," říká hlavní řešitel projektu Jan Malý Blažek z Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity.

V průběhu celého projektu tým představoval participativní bydlení široké veřejnosti i odborníkům na mnoha místech ČR i prostřednictvím médií. V rámci výzkumu vědci vytvořili podrobnou konceptualizaci participativního bydlení včetně definic jednotlivých dimenzí participace – sociální, prostorové, organizační, ekonomické, a participace dalších aktérů. Ta pomohla téma uchopit pro práci v partnerských obcích i v rámci odborné diskuse. Workshopy i dotazníky se zaměřily na vnímání konceptu jeho potenciálními uživateli a zabývaly se také dosavadními zkušenostmi a překážkami, kterým obyvatelé i obce při hledání vhodných a udržitelných forem bydlení čelí.

„Výzkum ukázal, že v České republice existuje zájem obyvatel participovat při přípravě a správě svého bydlení a že představený koncept bydlení dokáže obyvatele měst a obcí různých velikostí zaujmout. Důležitou roli v rozvoji participativního bydlení u nás může sehrát nejen jeho informační podpora, ale i spolupráce obyvatel s obcemi, které tím mohou cíleně rozšířit možnosti vlastního bydlení a zvýšit jeho dostupnost. Klíčovými otázkami pro obyvatele i obce zůstávají vysoká cena bydlení a stále omezená nabídka možností financování pro nové formy bydlení , což souvisí také s určitými omezeními současných právních forem," uvedla Jana Kubcová, z Fakulty architektury ČVUT.

Na konferenci vystoupili kromě členů a členek výzkumného týmu také hosté z místních samospráv, Ministerstva pro místní rozvoj, a další odborníci. Shodli se, že dalším krokem v rozvoji participativních forem bydlení je kromě legislativních úprav právě zvýšení dostupnosti financování a

že podpora participativních forem bydlení patří mezi žádanou cestu pro prosazení takového bydlení, které dokáže reagovat na současné výzvy, zejména v oblasti dostupnosti a ekologické udržitelnosti bydlení. Aktéři konferenci se shodli na důležitosti další mezioborové spolupráce. V některých obcích, jako třeba v Trojanovicích nebo Liberci již realizaci participativních projektů zahájili.

Pro více informací prosím kontaktujte tiskového mluvčího Arniky Luboše Pavloviče (Tato e-mailová adresa je chráněna před spamboty. Pro její zobrazení musíte mít povolen Javascript., +420 606 727 942). Více o projektu na https://participativnibydleni.cz/

https://arnika.org/o-nas/tiskove-zpravy/participativni-bydleni-je-jednou-z-cest-k-dostupnemu-bydleni-pro-obce-i-obyvatele-shoduji-se-vyzkumnici-a-vyzkumnice